

*Др Момчило Ђ. Вукићевић, редовни професор у пензији
Правног факултета у Новом Саду*

ОПШТА ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Сажетак: *Једна од битних карактеристика развоја људског друштва на преласку из XX у XXI век је интензиван процес концентрације и централизације у привредној области. Ради се о квалитетно новој економској подели света.*

Ауторово истраживачко садејство у актуелној анализи оваквих корених процеса, која следи у оквирима овог прилога, има, за објект комплексну проблематику интернационализације економске политике на примеру заједничке опште европске економске политике. Њени резултати, у крајњој линији, служе дефинисању путева и метода укључивања Заједнице држава Србије и Црне Горе у европску привреду и њихову актуелну економско-политичку хармонизацију;

Кључне речи: *актуелни процеси концентрације и централизације привреде – европски и глобални ниво; економска политика; Европска унија на почетку III миленијума; заједничка општа економска политика EU;*

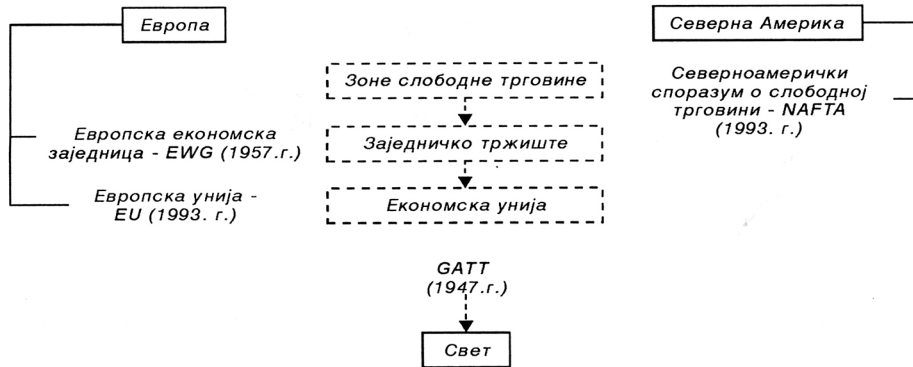
Интернационализација економске политике (Уводна разматрања)

Једна од битних карактеристика развоја људског друштва у другој половини XX века је интензиван процес концентрације и централизације у привредној области. Ради се о квалитетно новој економској подели све-

та. С једне стране, наднационалне економске Групације на појединим континентима се постепено трансформишу - из „нижих“ у „више“ облике реглуоналне интеграције:

Тај процес је спорији (речју, још увек на нивоу „нижих“ облика) у „Трећем свету“. Највећи део земаља у развоју, наиме, предност даје концепту развојног ослањања на сопствене снаге (модел кооперације „Југ-Југ“). У исто време, развијени свет (десетак земаља - привредних велесила) постепено прелази на „више“ облике који се, још увек, везују за матичне континенте:

На глобалном плану сусрећемо се само са иницијалним елементима глобалне зоне слободне трговине (који су дефинисани у Општем споразуму о трговини и царинама - GATT). Ипак, можемо закључити да се и на нивоу светске привредне заједнице уочавају ефекти динамичног развоја националне економске интеграције. Њихов заједнички именитељ је, данас већ поодмакла, трансформација постојећег у „Нови међународни економски поредак“.

Нашавши се у овом и оваквом (ужем - континенталном и ширем - глобалном, тј. светском) економском „окружењу“, свака национална еко-

номија тежи „отварању“ према наднационалној привреди. Оно започиње њеним укључивањем у међународну поделу рада да би се, после успостављања широког сплета међународне економске размене (на билатералној и мултилатералној основи), приступило поступку хармонизације њене националне и наднационалне економске политике.

Ауторов прилог актуелној анализа ових и оваквих коренитих процеса, која следи у оквирима овог прилога, има за објект комплексну проблематику интернационализације економске политике на примеру заједничке опште економске политике уједињене Европе. Резултати, саоштени у Прилогу у крајњој линији, служе дефинисању путева и метода укључивања заједнице држава Србије и Црне Горе - СЦГ у европску привреду.

Економска политика „уједињене Европе“

Корени актуелног економско - политичког атажмана (привредно и политички обједињених 15 земаља) Европем временски су лоцирани у годинама после Другог светског рата.

Током полувековног (тачније, 55.годишњег) периода живота „Старог континента“, у узрочно - последичном низу, у његово опште друштвено (а нарочито економско) ткиво постепено је уграђен читав сплет разноврсних функционалних компоненти, мање или више успешне, кооперације које су *in continuo* „проширивале“ и „продубљивале“ поље заједништва: најпре, „европске шесторице“ у оквирима Европске економске заједнице - EWG (1957-1992), затим „петнаесторице“ који граде Европску унију - EU (после 1992. године), а с почетка III. Миленијума још шире „породице“ земаља (којој тежи и наша земља).

Општа заједничка економска политика, представља једну од (нај) важнијих тековина која је, као својеврсна синтетичка надоградња иницијалних фраг-ментарних помака (на релацији „екстензивно национално“ → „интензивно наднационално“).

У савременој етапи развоја уједињене Европе и, нарочито, у перспективи паневропеизма овај се сектор кооперације налази у центру сплета проблема који, са једне стране, генеришу кризу предметне континенталне привредно-политичке интеграције, а са друге (напротив) представљају „моторну снагу“ њеног напретка.

Ова и оваква противуречна реалност диктира пажљиву анализу свих компоненти активног односа организоване европске друштвене заједнице према економском бићу Европе: од објективизације мотивационог основа и нужности (сплета проблема) који диктирају општи економско-политич-

ки ангажман, преко идентификације каталога циљева акције, до оформљења мреже надлежних субјеката интервенције, као и избора оптималног акционог инструментаријума.

При томе, подједнака важност се придаје мешању „јавне руке“ у европску привреду на оба његова конститутивна нивоа. Речју, најпре следи приказ опште и, затим (на њу надограђене), мреже посебних, секторско – факторских политика ЕУ-а.¹

Општа економска политика уједињене Европе

Битна карактеристика економско-политичког ангажмана Европске уније- ЕУ „је његова (готово потпуна) свеобухватност. Речју, општа европска економска политика је конципирана и оживотворена тако да „покрива“ све сегменте процеса репродукције привредног бића ЕУ – производњу и размену непосредно и успешно, а расподелу и потрошњу само у елементима и то само „у крајњој линији“ (тј. посредством сплета посебних секторско, алт. факторских политика). Додатни спецификум је заједништво држава - чланица привредне интеграције Старог континента (и) у вези са најважнијим функционалним механизмима укупног процеса друштвене репродукције - конкуренције, конјунктурног пулсирања и уравнотеженог регионалног развоја.

Мотивациони основ

Мотив мешања ЕУ у националне економије чланица је синтетички садржан у идеји водилји ове наднационалне економске интеграције: постепено и дефинитивно *обједињавање привредног потенцијала Европе* (природних, друштвених и људских ресурса, односно њихових различитих експлоатационих комбинација у области производње и размене) *у хомогени и пропулзивни наднационални привредни организам који има перспективе и који гарантује просперитет овог континента у XXI веку*. У том смислу, мада то у функционално-развојним актима ЕУ није прецизирано, може се закључити да наведени „општи економски интерес“ аутоматски инкорпорира и (теоријске) мотиве креирања, тј. вођења опште

¹ Ова, изразито сложена, проблематика је у фокусу интересовања Аутора у текућој анализи, а њени ће кључни резултати бити публиковани у следећем броју предметног Зборника;

и, њој усаглашених, заједничких посебних економских политика.

Нужност интервенције

Слична оцена стоји и када се посматра актуелни *сплет заоштрених проблема* који општу економску политику ЕУ чине „објективном нужношћу“ савремене етапе њеног развоја. Независно од посматране (опште, односно секторске или факторске) економске политике у питању, у центру њихове пажње су: путеви и методи уједињавања конкретних области привређивања у функцији превођења националних економија - држава чланица, најпре у „нижи“ облик економске интеграције (Заједничко европско тржиште), а затим у њену надградњу, тј. „вишу“ форму (Европску економску унију).

Каталог циљева

Заједничке опште економске политике „уједињене Европе“, који у суштини представља „акциони израз“ реалних проблема (заједнице) националних економија - држава чланица, логично је био укључен у све њене стратешке функционалне и развојне документе као један од кључних сегмената“:

(I)

„Уговор о оснивању Европске економске заједнице“
EWGV (1957)

- I 1.1. стварање заједничког унутрашњег тржишта;
- I 1.2. постепено усклађивање („креирање“ заједничких) националних општих економских политика;

комбинацијом (остварења) наведених општих економско-политичких циљева (I.1.1. + I.1.2.) треба створити нужне претпоставке за постизање „додатних“ општих економско - политичких ефеката:

↓

- 1.3. хармоничан развој (националних, односно европске) привреда, тј.
- I 1.4. њихова стална и („интерна“, vs. „екстерна“) складица привредно-социјална експанзија;
- 1.5. јачање економске стабилности;
- 1.6. подизање животног стандарда;
- 1.7. непосредније привредно повезивање;

(II)

„Јединствени европски акт“-ЕЕА
(1987)

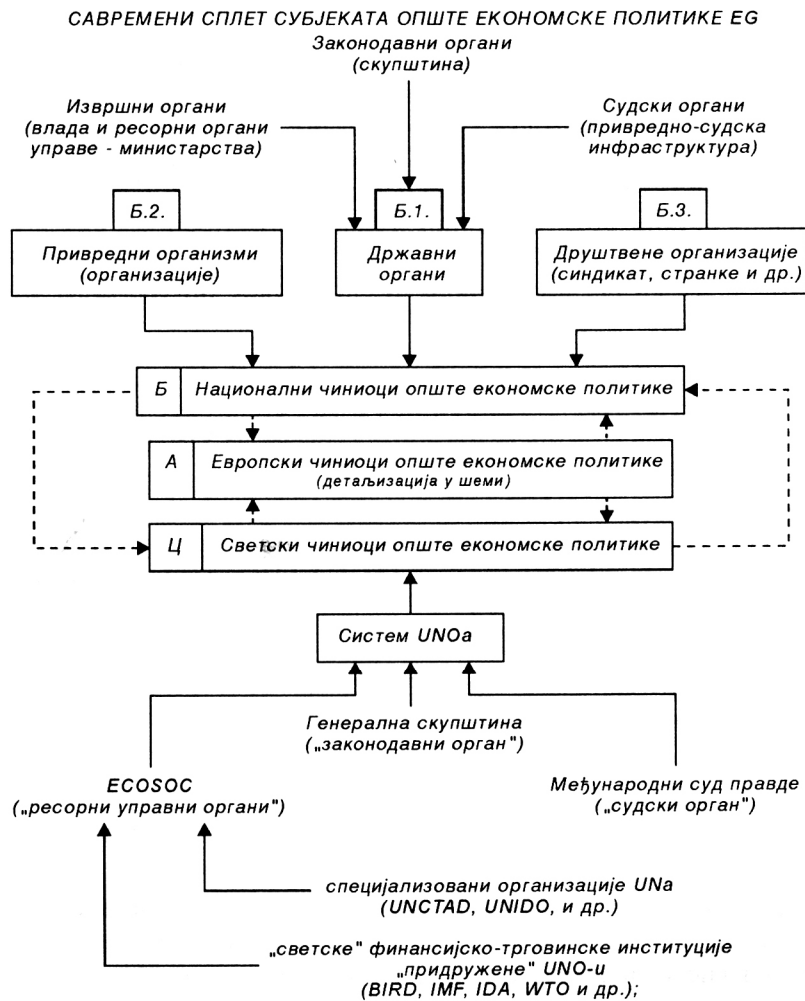
- II.1.1. Стварање (потпуног, слободног) заједничког унутрашњег тржишта
(чл. 13-19. ЕЕА);
 - II.1.2. Заједничка општа економска политика
(чл. 20 ЕЕА);
 - II.1.3. Заједничка монетарна политика
(чл. 20 ЕЕА);
 - II.1.4. Јачање економско -социјалне кохезије чланица и њихове (европске)
заједнице
(чл. 23 ЕЕА);
 - II.1.5. Заједничка политика научно - технолошког развоја
(чл. 24 ЕЕА);
 - II.1.6. Заједничка еколошка политика
(чл. 25 ЕЕА);
 - II.1.7. заједничка социјална политика усаглашена, у ЕЕА детерминисаним,
општом-II.1.2. и посебним економским политикама
-II.1.3., II.1.4., II.1.5. и II.1.6.
(чл. 21 и 22. ЕЕА);
- (Ш)
- „Уговор о оснивању европске уније“
EUV(1992)

трајни привредни и социјални напредак стварањем економског простора
без унутрашњих граница путем јачања привредне и социјалне зависности
и остваривањем економске и монетарне уније
(која сагласно EUV, подразумева увођење јединствене Еу новчане јединице)

- (IV)
- „Уговор о оснивању европске заједнице“
EGV (1992)
- IV. 1. Укидање царинских и квантитативних ограничења
спољнотрговинске размене
(чл. 9 и 37. EGV);
 - IV.2. Заједничка општа економска политика
(чл. 102а -104 ц EGV);
 - IV. 3. Заједничка унутар – и спољно -трговинска политика
(чл. 110-116. EGV);
 - IV.4. Заједничка монетарна политика
(чл. 105-109. EGV);
 - IV.5. (П) Одржавање заједничког унутрашњег тржишта које карактерише
слободна циркулација роба, људи, услуга, капитала и информација

- (чл. 9-37. EGVa - за промвт роба, тј. 48-73. EGV - за промет осталих добара и људи),
- IV.6. Заједничка аграрна лолитика и политика у сфери рибарења - рибарства
(чл. 38-47. EGV);
- IV.7. Заједничка саобраћајна политика
(чл. 74-84. EGV);
- IV.8. Изградња система трансевропских мрежа саобрачајница, ПТТ-комуникација и енергетске инфраструктуре
(чл. 1296-129Д. EGV);
- IV. 9. Заједничка еколошка политика
(чл. 130р-130ТЕGV);
- IV. 10. Заједничка индустријска политика
(чл. 130 - EGV);
- IV. 11. Заједничка (научно) истраживачка и политика (техничко -) технолошког развоја
(чл. 130ф - 130п EGV);
- IV. 12. Заједничка „политика слободнв конкурвнцијв“
(чл.85-102. EGV);
- IV. 13. Заједничка коњунктурна политика;
+
- IV. 14. Заједничка социјална политика
(чл. 117-126. EGV);
- IV. 15. Јачање привредне и социјалне међузависности чланица EU
(чл. 130а-130еEGV);

Претходно информативно приказане компоненте опште економске политике „уједињене Европе“ – њена поливалентна мотивациона основа, изразито комплексан сплет функционално - развојних проблема који ангажман организоване друштвене заједнице чине нужним и каталог њених разноврсних циљева, представљају реалне факторе који непосредно одређује све аспекте.

надлежних за оживотворење зацртане амбициозне опште стратегије и тактике даљег преображаја ове наднационалне (привредне, политичке и у елементима општедруштвене) групације 15 држава Европе и њима „придружених“ више десетина земаља „Трећег света“:

Нагласак треба ставити на тзв. „главне“ делове њеног савременог организационог модела (оформљеног „Maastricht“-ским уговорима - 1992.) → „Европски парламент“, „Европски савет“ и „Европску комисију“ - уз општи осврт на облик, ниво и садржину удела преосталих опште економско-политичких чинилаца → „Европски суд правде“, „Европски уред за

привредно - финансијску контролу“ и мрежу „Економско-социјалних одбора“.

На врху организационе пирамиде корпуса државних органа, ресорно везаних за опште економско-политичко (функционално) обједињавање и регулисање, односно развојно хармонизовање и усмеравање привредног бића интегрисане Европе, фигурира

Европски парламент – ЕuP
(чл. 4. став 1. и 138-144. ЕGVa)

У надлежности, демократски формираног (од 1979. године механизмом „директних избора“), аудиторijума од 626 посланика налази се широка лепеза права, задатака и одговорности везаних за пулсирање и развој ове наднационалне привредне интеграције, односно њених 15 чланица:

- ❖ *политичка сфера*
садејство у свим аспектима политичке сарадње у оквирима ЕG-а давањем одговора на директне упите грађана по основу њиховог општег петиционог права (чл. 138д ЕGVa);
- ❖ *сфера контроле*
комбиновање система постављања питања (европској) Комисији и Савету са иницирањем њиховог опозива (у случају незадовољавајучих одговора)
- чл. 138ц ЕGVa;
- ❖ *саветодавна сфера*
ЕuP = обавезна „саветодавна“ инстанца (готово свих) активности органа;
- ❖ *финансијска сфера*
учешће у (сложеној) процедури разматрања - доношења годишњих, односно буџета ЕG-а везаног за дужи временски период; коначно,
- ❖ *законодавна сфера*
ЕuP, кроз „тематичку-политичку дебату“, односно вршење, контролно - саветодавне функције садејствује са „Европским саветом“ - стожером легислативног поступка, тј. носиоцем законодавне власти.

Због ове и овакве разноврсности надлежности, а нарочито због реалне чињенице да су удружене државе „пренеле“ на ЕG само део свог националног суверенитета, ЕuP се не може поистоветити са парламентима чланица. С друге стране, „уочљива је битно већа организационо-кадровска сложеност наднационалне у односу на националне скупштине. Речју, у хомогеном

моделу ЕuP-а садејствује његов „президијум“ (руководна надлежност) са њему подређеним, „генералним секретаријатом“ (извршна функција) и разуђеном мрежом од чак 20 сталних одбора конципираних као помоћних (стручних, али и „политичко-представничких“) тела која припремају предлоге докумената у вези са свим активностима из надлежности ЕuP-а. Очигледно његова комплексна организациона структура резултира, исто тако, сложени (дуг и скуп), поступак његовог интерног рада, као и широког сплета садејстава са осталим органима ЕG-а.

Општа економско-политичка, као и остале надлежности

Европског савета – ЕuR
(чл.4 став 1 и 145 - 154 ЕWGVa)

указују на шира, разноврснија и конкретнија - речју, значајнија права, дужности и одговорности овог органа ЕG-а у сфери регулисања привређивања и усмеравања привредног развоја уједињене Европе. Практично, ради се о (истински) кључном политичком органу Европске заједнице који (почев од 1985. године) исти такав статус, улогу и значај има и за Европску унију. На тај начин у његовој надлежности, односно кроз његову организацију и активност - равноправно и усклађено - се преплићу оба паралелна интеграциона европска процеса (привредно заједништво - ЕG и политичка унија -ЕU). Надлежност ЕuR-а, симболично схваћена као „креирање идеја водила“ заједничке опште (па и економске) политике ЕGа/ЕU-а, своди се превасходно на законодавну област. Оваква активност, међутим, започиње само онда када постоји одговарајућа иницијатива „Европске комисије“. Сагласно важећим статусним актима - „Маастрихтским уговорима“ о оснивању Европске заједнице - ЕGV и Европске уније - EUV (1992. г.) де-финисани су:

прво, основни (глобални) задаци ЕuR:

- ❖ сфера политичког заједништва (чл. „Д“ EUV):
 - давање импулса за (даљи) развој „Европске уније“;
 - утврђивање општих циљева;
- ❖ сфера привредног заједништва (чл. 145 ЕGV):
 - систематска брига о усаглашавању (националних) економских политика чланица ЕG;
 - креирање - доношење одлука у функцији економско-политичке хармонизације (једне од битних претпоставки привредно заједништва);

друго, организациона структура EuR (чл. 151 и 153 EGV):

- ❖ састав:
 - 15 „ресорних министара“ - држава чланица;
 - (актуелни) председник Европске комисије;
- ❖ органи:
 - председавајући
(сваких 6 месеци из друге земље и чланице EG;
 - генерални секретаријат
(административно-техничка функција);
 - одбор амбасадора чланица EG
(репрезентативна функција);
 - радне групе
(стручно-техничка функција);
- ❖ процедура рада EuR (чл. 146-150, 152 и 154. EGV).

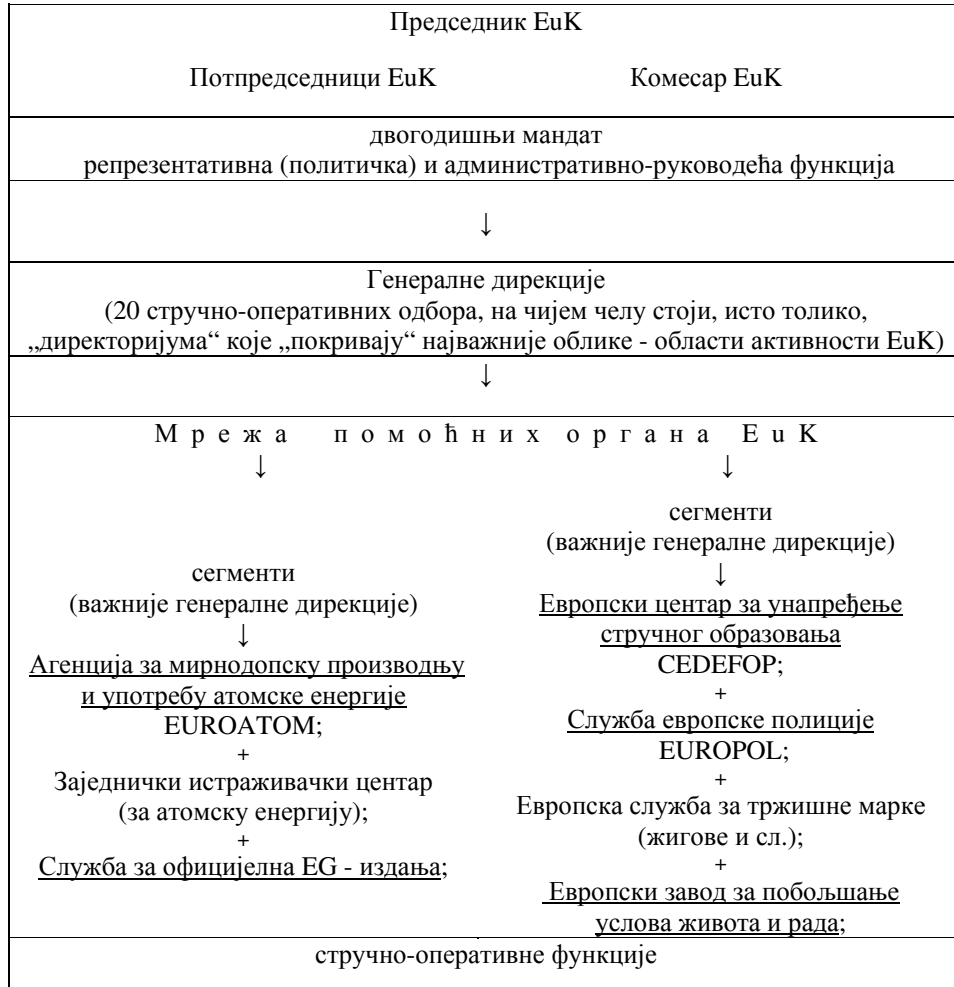
Европска комисија – ЕиК
(чл. 4. став 1. EGV)

као кључни извршни орган EG /EU, носи терет одговорности за реализацију разуђеног сплета изузетно значајних - задатака везаних за готово све важније аспекте живота EG / EU (чл. 155 EGV):

- ❖ од конституисања - усавршавања његових легислативних оквира, (ЕиК има монопол на иницијативни поступак, адресиран Европском савету и Европском парламенту, за све законске акте, као и посебну одговорност за надгледање њиховог поштовања, односно заштите пријављивањем њиховог кршења „Европском суду правде“);
- ❖ преко управљања структурним фондовима EG, тј. располагања финансијским средствима читавог система научно – истраживачких програма у функцији квантитативног обједињавања и квалитативног побољшавања (хомогенизације и унапређења) производних потенцијала држава - чланица и њиховог оптималног комбиновања, тј. развоја, као
- ❖ и систематског надзора поштовања општих услова, у сфери слободне конкуренције на унутрашњем заједничком тржишту (са регулативама антимонополске, антидемпиншке и сличне интервенције у заједници са „Европским судом правде“ и „Европским уредом за привредно -финансијску контролу“);
- ❖ до улоге „носиоца кооперације“ комунаторних органа у функцији доношења(одобравања),мењањаи извршења буџета EG.

Кадровски сегмент EuR са 5. годишњим мандатом чини укупно 20 чланова - по два представника „јачих“ чланица (Немачка-D, Француска-F, Велика Британија-GB и Италија-I) и по један из осталих 10 држава. У кадровским решењима обавезно је успостављање - постојање равномерне заступљено-сти (равноправности) држава - чланица EG.

У сложеном организационом моделу EG на три нивоа успостављена је складна комбинација инокосних и колегијалних органа у односима строге интерне субординације и акционе специјализације:

Као пандан приказаног триангла EG - органа са широким надлежностима, активностима и остварењима као субјеката *опште комунааторне економске политике*, који су валоризовани као „главни“ органи привредно и политичке уједињене Европе, делује у овој истој области (али посредно - из другог плана, „покривајући“ пулсирање само делова европске привреде, тј. њеног развоја и са мање ефеката) делује и сплет тзв. „споредних“ чинилаца:

„Европски суд правде“ – EuGH“
(чл. 164-188. EGV)

функционално конципиран и кадровско - организационо профилиран као уставни, управни и грађански судски орган, односно, као II. степена судска инстанца тело за давање официјелног тумачења основних статусних аката EG / EU, гарантује примену и штити норме уговора о оснивању Европске заједнице и Европске уније које третирају економско-политички ангажман њихових „главних“ органа.

Европски уред финансијске контроле-EuRH
(чл. 188a - 188ц EGV)

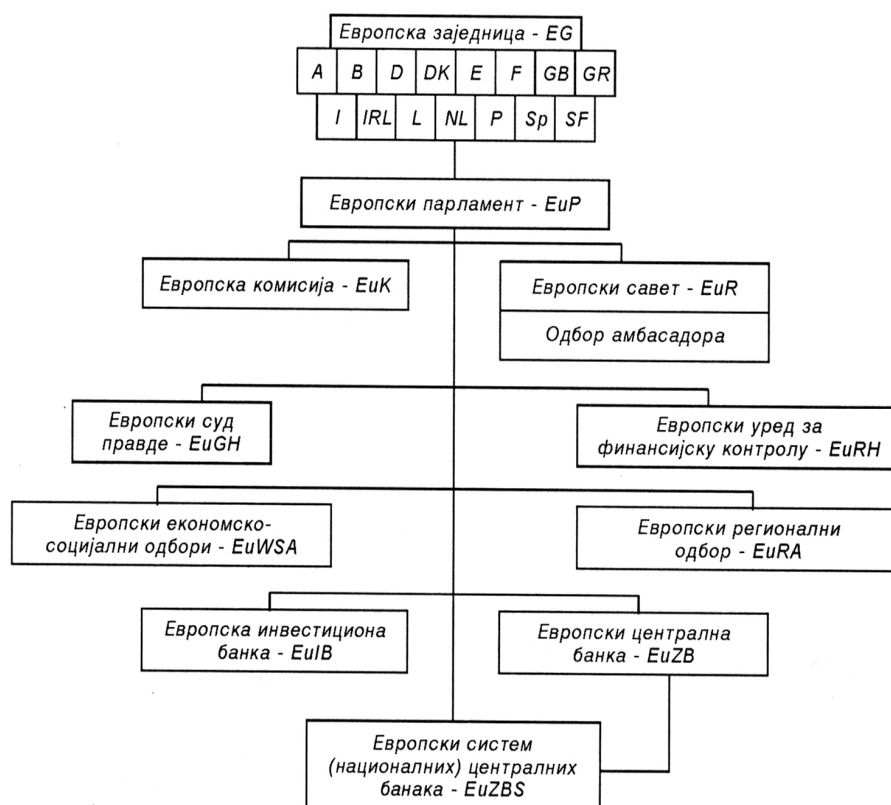
својом независном „екстерном“ контролном делатношћу јединичних финансијских inputa и outputa Европске заједнице, тј. укупног буџетског биланса (током календарско - пословне године), реално ствара Европском парламенту „материјалну компоненту“, тачније полазну основу његове политичке контроле рада органа EG - појединачно, али и у односима „обавезног садејства“; један од позитивних ефеката, који наступа у крајњој линији је и оптимализација комунааторне економске политике тако да се EuRH објективно убраја (и) у чиниоце опште економске политике EG:

- ❖ *мрежа Економско-социјалних одбора* - EuWSA која у својих више десетина сегмената у једном мандату (органа EG-а дугом 5 година) ангажује укупно 222 представника 15 држава чланица који припадају разним категоријама становништва, има статус саветодавно - консултативних тела Европског савета и Европске комисије; она се повремено активирају у вези с најважнијим питањима везано за остварење унутрашњег заједничког тржишта; садејство EuWSA индиректно их укључује у круг чинилаца опште, као и посебних (секторско-факторских) економских политика EG;

- ❖ *одбор региона - EuRa* (чл. 198а - 198ц EGV)
статусно и организационо - кадровски истоветан са „Економско-социјалним одборима“ (EuWSA), овај „помоћни“ орган EG-а има искључиву надлежност у сфери посебне политике регионалног развоја;
- ❖ *мрежа заједничких финансијских институција* (чл. 198д - 198е EGV):
 - *Европска инвестициона банка - EuIB,*
 - *Европска централна банка - EuZB и*
 - *Европски систем (15 националних) централних банака - EuZBS*

које, по основу свог правног субјективитета и економске самосталности, има и статус финансијске моторне снаге паневропске политике регионалног развоја, односно стожера вишефазног процеса стварања европске економске и монетарне уније циљно-функционално усмерених на конституисање, јачање, хомогенизацију и стално унапређивање заједничке монетарне политике.

Да закључимо. Очигледно је да у EG постоји и ефикасно функционише заокружена и хармонизована *оринизационо-кадровска EG –инфраструктура:*

Индикатор тачности претходно изречене оцене јесте (и) актуелни општи економско-политички

Акциони инструментаријум

Имајући у својој основи, за националне тржишне привреде својих чланица карактеристичну, комбинацију слободног тржишта (Тр), система индукативног планирања (Пл) и економско-политичке апаратуре (ЕПо):

$$\text{Пл} > \text{Тр} \begin{matrix} = \\ > \end{matrix} \text{ЕПо}$$

у савременој етапи развоја анализирани наднационалне (привредне, политичке и општедруштвене) интеграције Европе успешно функционише следећи модел опгитих економско-политичких инструмената:

Административно - + Привредна + Економско- + Мере планског
управне мере < легислатива = финансијске мвра > усмеравања

Нашу даљу пажњу усмерићемо на *законодавно-правну компоненту инструментаријума општег економско-политичког атажмана EG-а*. Три су основна разлога за овакво „сужавање“.

Као што ће даља анализа показати, ради се о (за слободно тржишну привреду) најприхватљивијој и најефикаснијој варијанти мешања „јавне руке“ у процесе производње, размене, расподеле и потрошње (речју друштвене репродукције) које има за циљ да правно уобличи и заштити правила конкуренције на националном и европском нивоу.

Са друге стране, овако опредељена привредна легислатива „кореспондира“ са свим преосталим компонентама инструментаријума:

- ❖ од административноправних мера (кроз њихову апсолутну интеракцијску повезаност као основе и надградње);
- ❖ преко мера индикативног макроекономског планирања „праћених“ детаљним просторно- и привредно-планским документима на макроекономском нивоу привредних субјеката-предузетника (којима легислатива претставља обавезни оквир унутар кога мора и једино може да се креће планирање);
- ❖ до економско-финансијских захвата чији су домети и конкретни ефекти последица „чврсте, свеобухватне и строге“ законодавно - правне основе.

Конечно, претежна секторско-факторска усмереност мера економско-финансијских, планских и административно-управних мера (contra општој економско-политичкој обојености привредне легислативе) указује на сврсисходност њиховог приказа у оквирима система посебних - секторских, факторских и „комбинованих“ - економских политика EG.

Извор опште привредне легислативе EG-а чини поливалентна политичко-правна основа коју граде:

- (I) документ („тумачења“) *Европског суда правде* - EuGH (1977.) којом се попуњава правна празнина „Римских уговора“, тачније недостатак одговарајућег каталога законодавноправних норми које „прате“ - гарантују испуњавање обавеза чланица EWG;
- (II) *одредба Maastricht-ског уговора* (1992.) о поштовању „пакета људских права и основних слобода“ у пракси и политици EG / EU (чл. 7.); конечно,

(III) *развијени план приступања EG-а „Европској конвенцији о људским правима“* (1950.)

Основну структуру привредне леишлативе EG, релативно равно-правно, чини разуђени сплет различитих правних аката који су међусобно усклађени у функцији садејства на функционисање привредног организма и економско-социјални развој уједињене Европе:

Изабрани показатељи	Врста легислативних аката				
	наредбе	упутства	одлуке	првлоруче	ини закључци
1	2	3	4	5	6
„Титулар акта”	„Европског савета” - EuR, односно „Европског парламента” - EuP, а после посебне вишефазне процедуре консултовања и усаглашавања ставова органа EG-а (на иницијативни предлог Европске комисије - EuK)				
Карактер акта	опште важећи	препорука „титулара”	специфично (sui generis) важећи	начелни став „титулара”	
Адресат акта	грађани EG-а	државе - (удружене) чланице EG-а			EG-органи (администрације)
		све	поједине	све (изузетно појвдине)	
Дејства акта	општа + директна обавезност	општа + директна обавезност циља уз слободан избор мера реализација	специфична ♦ директна обавезност (индивидуална алт. конкретна рвгулација)	општи исказ титулара (са његовим политичким мишљењем)	интерно (sui generis) дејство
Садржај акта	апстрактна генерална регулација	оквирна регулација	управни акт држава чланица EG (сличан „упутству”)	произволна регулација (везана ЗаEG)	самостални упраани акт „титулара”
Облик акта	правни слис са образложењем			објављвни	објављени
	публикован у „службеном гласнику” - АВЕГ	публикован у АВЕГ, односно објављен на други начин	објављен	слис (без образложења)	слис (са образложењем)

Независно од акта у питању њихов коначни садржај је резултат, претходно обавезно спроведене, *процедуре* (чл. 189-192.) у коју су у разним фазама „настајања“ *правног акта* (наредбе, упутства, одлуке, препоруке и иних закључака) укључени и са различитим (неједнаким) надлежностима, сви „главни“ органи EG-а - Европски савет (EuR), Европ-

ска комисија (EuK) и Европски парламент (EuP) - уз евентуално потребно садејство њихових помоћних органа. Поступак започиње иницијалним предлогом конкретног легислативног акта EuK на адресу EuP, а завршава разматрањем коначног предлога од стране Европског савета. Међуфазу чини процедура диференцирана у зависности од садржаја активности органа EG-а, тј. да ли се ради о „обавезним консултацијама“ (укључивањем саветодавне радне групе експерата) или је у питању „заједнички рад“, односно „саодлучивање“ о (већ припремљеном) нацрту коначног предлога.

Посебна *специфичност опите привредне леистативе*, која се у „елементима“ може уочити у законодавно - правној компоненти секторско-факторских политика, јесте њена прожетост - заснованост на усклађеном уважавању следећих економских, социјалних и политичких принципа:

- ❖ *минималне интервенције*
„јавне руке“ у слободну утакмицу на заједничком унутрашњем тржишту (иначе, први степен еволутивног процеса европског уједињења) у функцији оптимализације конкуренције;
- ❖ *вишеслојне и поливалентне интеграције*
континуираног заједничког раста више делова европског привредног (социјалног и општедруштвеног) бића и њиховог прерастања у хармонично обједињену целину, тј. „уједињену Европу“;
- ❖ *хармонизације*
(тачније циљно - садржинског усклађивања инструментарујума општих и посебних националних економских политика држава чланица EG-а уз постепено „рађање“ заједничке европске економско-политичке стратегије);
- ❖ *кохезије*
(тежња економског и социјалног повезивања јачањем заосталих регија уједињене Европе у функцији даљег усклађеног прогреса целе европске заједнице - сада на „вишем нивоу“ развијених подручја);
- ❖ *конвергенције*
(постепеног приближавања квантитативно-квалитативних карактеристика појединих „тачака“ привредног живота);
- ❖ *координације*
(у смислу усаглашавања и квантитативно - квалитативног уједначавања развојних планова, економске политике и стра-

тешко - тактичких намера чланица ЕГ-а - пре свега, на националном и нивоу њихових региона); на крају, начела

❖ *преференције*

(селективне заштите заједничког тржишта, привредних производа од њихове конјунктурно - ценовне депресије и других поремећаја на светској аграрној пијаци - системом компензација и сличних протекционистичких мера).

*Момчило Вукићевић, Ph.D., retired Professor
The Law Faculty of Novi Sad*

General Economic Policy of the European Union

Abstract

The author's analysis of radical processes of concentration and centralization of economy, on both regional and global levels, as elaborated in this paper, focuses on the issue of internalization of economic policy showing the example of strategies and tactics of organized social forces in the function of regulation and directing supranational economies.

Its results should, after all, serve in defining the ways and methods of integration of the state community of Serbia and Montenegro into the European economy.